

При Разградъ се започва вододелътъ между Дунава и Черно-море. Надлъжъ по Понтийския бръгъ се простиратъ цѣлъ редъ заливи, отъ които по-бележитъ е *Девна* при Варна.

Камчия (древниятъ *Ranysos*, старобългар. Тича⁷³, турски Камчикъ-бичъ) достатъчно бѣ описана по-горе.

2. Басейнъ на Егейско море

Въ Егейско или, както го наричатъ гърцитѣ, турцитѣ и българитѣ, Бѣло море се вливатъ отъ българскитѣ страни, освенъ малки рѣкички, три голѣми рѣки: Марица, Струма и Вардаръ.

Марица (*Hebrus* у древнитѣ, турски Меридже-су) извира отъ Рилския гребенъ по-горе отъ село Радоилъ, по-нататъкъ тече на изтокъ покрай Баня (600 м.) и влиза при Бѣлово, дето днесъ се свършва румелийската желѣзница, въ обширната тракийска равнина (българ. полето), която тя пресича презъ срѣдата до Одринъ. Тая равнина при необикновеното си плодородие се отличава съ нездравъ климатъ, понеже за обработването на ориза често я заливатъ съ вода, поради което тя на мѣста бива блатиста. Направенитѣ за това напояване бентове прѣчатъ на корабоплаването по горното ѣ течение. Гори въ равнината нѣма никакъ; за печене на хлѣбъ на много мѣста употребяватъ слама по липса на дърва. На нѣкои мѣста въ низината се зеленѣятъ горички и осветени съ предания шумаци, въ които селянитѣ си устройватъ праздненства и малки увеселения. При Татаръ-Пазарджикъ (192 м.) въ Марица се влива отлѣво златоносната *Тополница* или *Тополка* (турски Кузлудере), чиито извори се намиратъ при Копривница между Балкана и Срѣдна-гора; тя тече отначало презъ окръгъ Златица на изтокъ, следъ това покрай Петричъ (413 м.) бързо се носи презъ единъ скалистъ проломъ на югъ. Отдѣсно въ Тополница се вливатъ ихтиманскитѣ *Мжтивиръ*, който тече презъ непроходими проломи низъ котловината, а при Цѣрово—*Яворица* изъ околноститѣ на Траянови врата. По-нататъкъ въ Марица се влива отлѣво *Луда-Яна*, която покрай града Панагюрище изтича отъ Срѣдна-гора, а малко по-надолу — *Стрѣма*, която се образува въ една прекрасна, покрита съ трендафили висока долина между Балкана и Срѣдна-гора отъ сливането на Гьопса, Карловска рѣка и Акдере. Отлѣво *Елидере* носи въ Марица водитѣ на чепинската котловина; *Стара-рѣка* (Карлъкъ-дереси) се спуска отъ Батакъ; успоредно съ нея тече *Вжча* (Чия) или *Кричимска рѣка*. Недалечъ отъ Вжча на дѣсния бръгъ на Марица е разположенъ Пловдивъ (Филипополъ, турски Филибе; 163 м. надъ морското равнище). Малко по-нагоре отъ Пловдивъ при Палатово се започва корабоплаването; на салове, направени отъ огромни дървета изъ Рилскитѣ и Родопскитѣ планини, каратъ къмъ морето оризъ и разни зърнени храни. При Одринъ (30 м. надъ морското равнище) се събиратъ тритѣ голѣми рѣки; Марица приема тукъ отлѣво *Тунджа*, отдѣсно *Арда*, чийто басейнъ въ Родопъ е доста голѣмъ. Задъ Одринъ Марица протича презъ долната частъ на тракийската равнина, отдѣлена отъ горната чрезъ разклоненията на Родопъ и Сакаръ планина. При Кулели-Бургасъ презъ нея минава румелийската желѣзница по голѣмъ мостъ. По-нататъкъ рѣката протича съ незначителенъ наклонъ при Димотика (визант. Дидимотихонъ) въ юго-западна посока презъ приморската равнина; тукъ въ нея се влива последниятъ голѣмъ притокъ *Еркене* (*Ἐργινός*, *Erginus* у древнитѣ, Ригина у византийцитѣ), който извира отъ Странджа. Надлъжъ по дѣсния бръгъ минава желѣзницата отъ Кулели-Бургасъ за Деде-Агачъ къмъ морето. Устията на Марица при древната гръцка колония Еносъ представятъ обширна блатиста делта съ много острови, раздѣлени чрезъ тѣсни канали и обраснали